

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 392/2025 rd

Svar på skriftligt spørgsmål om att effektivisera förebyggandet av hatbrott

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spørgsmål SS 392/2025 rd undertecknat av riksdagsledamot Mai Kivelä /vänst:

Hur ämnar regeringen utnyttja befintligt utredningsmaterial, verkställa rekommendationerna i ECRI:s rapport, främja förebyggandet av hatbrott och på så sätt öka säkerheten för offer för hatbrott, och

hur följer och bedömer regeringen i vilken mån offrens förtroende för myndigheterna och därmed för sin egen säkerhet förverkligas och utvecklas?

Som svar på detta spørgsmål anför jag följande:

Förtroendet offren för hatbrott har för myndigheterna följs upp genom särskilda undersökningar, till exempel justitieministeriets utredning från 2022. Polisyrkeshögskolan producerar varje år grundläggande uppgifter om hatbrott och utvecklingen av dessa genom att i informationssystemet för polisärenden följa de hatbrott som kommer till polisens kännedom. Utredningen genomfördes för första gången 1998 som en utredning av rasistisk brottslighet. Statistikföringsmetoden förnyades 2009 så att den även gäller andra hatbrott än sådana som grundar sig på etnisk eller nationell bakgrund. Information om Finlands situation i internationella sammanhang fås till exempel från utredningar som producerats av Europeiska unionens byrå för grundläggande rättigheter (FRA).

I sin verksamhet genomför polisen de utvecklingsobjekt som lyfts fram i ECRI:s rapport. Polisen identifierar hatbrott mer omfattande än tidigare. Detta syns bland annat i att av de fall som definierades som hatbrott i utredningen av hatbrott 2024 återfanns polisens klassificering av hatbrott i 51 procent av brottsanmälningarna. Motsvarande år 2023 var 44 procent.

Polisstyrelsen har uppdaterat anvisningarna om identifiering, undersökning och registrering av misstänkta hatbrott eller brott som innefattar rekvisitet för hatbrott i polisens verksamhet. Syftet med uppdateringen är att polisen i ett så tidigt skede som möjligt i utredningen exakt ska identifiera eventuella hatbrott eller brott av hatkaraktär. I anvisningarna betonas vikten av korrekt registreringspraxis och poliserna får handledning i att beakta hatbrottens egenskaper under hela

utredningsprocessen. Målet är att förebygga hatbrott och stärka det förtroende som offren för hatbrott och de samfund de representerar har för polisens verksamhet.

I polisens elektroniska system för brottsanmälningar kan anmälaren själv direkt anteckna om hen misstänker att gärningen har ett hatmotiv. På så sätt känner man redan i början av förundersökningen till att det finns ett eventuellt hatmotiv och kan beakta det i förhört. Informationen förbättrar också samarbetet med åklagaren.

Offer för hatbrott gör inte alltid en brottsanmälan, så det är viktigt att även polisen försöker nå dem. Polisen genomför spelpolisverksamhet, som delfinansieras av EU, där man möter i synnerhet unga personer vars förtroende för polisen har försämrats. Projektets syfte är att stärka polisens förmåga och beredskap att agera på digitala spelplattformar där man kan nå och skapa kontakter till de unga personer som finns på dessa. Verksamheten ökar förtroendet för polisen och förbättrar möjligheterna att föra fram situationer där en person har fallit offer för ett brott men inte gjort en anmälan. Spelpolisverksamheten har visat sig vara framgångsrik: den ökar polisens synlighet och stärker förtroendet bland denna ofta svårnådda målgrupp.

Polisen bedömer regelbundet utvecklingen i omvärlden med tanke på brottsligheten och reagerar snabbt på nya hot för att minska antalet brottsoffer. Ett konkret exempel är Centralkriminalpolisens informationspaket till skolorna om grupper som är aktiva i webbmiljöer och använder digitala plattformar som är populära bland barn och unga för att hitta unga i utsatt ställning. Målet är att myndigheterna ska kunna identifiera de barn och unga som är utsatta för denna typ av manipulation och påverkan innan de blir offer.

Helsingfors 5.12.2025

Inrikesminister Mari Rantanen